

การสลับระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทยในการเรียนการสอนวิชาภาษาอังกฤษ
: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี

จารุพรรณ แก่นจันทน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เมษายน 2552

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ จารุพรรณ แก่นจันทร์ ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของมหาวิทยาลัยบูรพาได้

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ดร. อุบล ฐนศรัยคุปต์)
.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ดร. สุชาดา รัตนวณิชช์พันธ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธาน
(ดร. แสงจันทร์ เหมเชื้อ)
.....กรรมการ
(ดร. อุบล ฐนศรัยคุปต์)
.....กรรมการ
(ดร. สุชาดา รัตนวณิชช์พันธ์)
.....กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ทศนีย์ ทานตวนิช)

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ อนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของ
การศึกษาตามหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร ของ
มหาวิทยาลัยบูรพา

.....คณบดีคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรัส ฉกรรจ์แดง)
วันที่ 15 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2552

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาจากคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ อันประกอบด้วย ดร. แสงจันทร์ เหมเชื้อ อาจารย์แห่งภาควิชาภาษาตะวันตก มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) รองศาสตราจารย์ ทศนีย์ ทานตวนิช อาจารย์แห่งภาควิชาภาษาไทย ดร. อุบล ธนศัชชคุปต์ และ ดร. สุชาดา รัตนวณิชช์พันธ์ อาจารย์แห่งภาควิชาตะวันตก มหาวิทยาลัยบูรพา ทุกท่านที่ได้กล่าวมาได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่างๆ อันเป็นประโยชน์แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะ ดร. อุบล ธนศัชชคุปต์ ที่ได้กรุณารับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา นอกจากจะคอยตรวจแก้ไขงานให้หลายครั้งแล้ว อาจารย์ยังให้ความห่วงใยและกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้จนมีรูปร่างเนื้อหาที่ถูกต้อง และมีความสมบูรณ์มากขึ้น ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ รศ. ทศนีย์ ทานตวนิช อาจารย์แห่งภาควิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยบูรพา ที่ได้กรุณาสละเวลามาตรวจสอบความถูกต้องของภาษาที่ใช้ในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ และขอขอบพระคุณอาจารย์มานพ ภูภักดี รองผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนอนุบาลชลบุรี รักษาการผู้อำนวยการ โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี อาจารย์อนุรักษ์ พุกประสงค์ ตลอดจนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 และ 2/2 ที่น่ารักทุกคนที่ให้ความอนุเคราะห์เกี่ยวกับการเข้าถึงเอกสารในชั้นเรียนภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ ขอขอบคุณ นางสาวพรรณราย ชีวกานนท์ ที่สละเวลาเป็นร่วมสังเกตการณ์ในการวิจัยครั้งนี้

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณพ่อ คุณแม่ และพี่สาวผู้ให้ความรัก ความอบอุ่น ความหวังดี ส่งเสริมและสนับสนุนในการศึกษา ดูแลช่วยเหลือห่วงใยและให้กำลังใจในการเรียนเสมอมาอีกทั้งไม่มีวันสิ้นสุด และขอบคุณเพื่อนและคนสนิททั้งหลายที่คอยเสนอความช่วยเหลือและแบ่งปันประสบการณ์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ให้แก่มั่น

ประการสุดท้ายความดีและความสำเร็จอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ขอมอบแด่ผู้มีพระคุณทุกท่านที่ยังคงมีชีวิตอยู่ และได้ล่วงลับไปแล้ว ด้วยความระลึกในพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

คุณค่าและประโยชน์ของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูคุณเวทิตาแด่บุพการี บุรพจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่านทั้งในอดีตและปัจจุบัน ที่ทำให้ข้าพเจ้าเป็นผู้มีการศึกษาและประสบความสำเร็จมาจนตราบนานเท่านานนี้

จารุพรรณ แก่นจันทร์

47911002: สาขาวิชา: ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร : ศศ.ม. (ภาษาอังกฤษเพื่อการสื่อสาร)

คำสำคัญ: การสลับภาษา/วัตถุประสงค์ของการสลับภาษา/ห้องเรียนทวิภาษา

จารุพรรณ แก่นจันทร์: การสลับระหว่างภาษาอังกฤษและภาษาไทยในการเรียนการสอน
วิชาภาษาอังกฤษ: กรณีศึกษาโรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี (ENGLISH-THAI
CODESWITCHING IN BILINGUAL CLASSROOM: A CASE STUDY IN
ANUBANMUANGMAICHONBURI SCHOOL) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์:

อุบล ธเนศชัยคุปต์, Ph.D., สุชาดา รัตนวณิชช์พันธ์, Ph.D., 159 หน้า. ปี พ.ศ. 2552.

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์ของการสลับภาษาของครูสอน
ภาษาอังกฤษ รวมถึงการสังเกตปฏิกิริยาตอบสนองของนักเรียนที่มีต่อการสลับภาษาและ
ความคิดเห็นของทั้งครูและนักเรียนที่มีต่อความเข้าใจในบทเรียนที่ครูอธิบายผ่านการสลับภาษา
ผลการศึกษาพบว่า ครูสอนภาษาอังกฤษสลับจากการใช้ภาษาอังกฤษไปสื่อสารด้วยภาษาไทยเพื่อ
ควบคุมระเบียบวินัยในห้องเรียน กล่าวซ้ำ กระตุ้นการตอบสนองจากนักเรียน แสดงอารมณ์หรือ
ความรู้สึก มอบหมายงานหรือการบ้าน สอนหลักไวยากรณ์ ตรวจสอบความก้าวหน้าของนักเรียน
การสลับภาษาซึ่งเกิดจากประเด็นและคู่สนทนาเป็นปัจจัย สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เปลี่ยนหัวข้อ
ประเด็นหรือกิจกรรมในชั้นเรียน พูดคุยนอกบทเรียน อธิบายรายละเอียดเพิ่มเติม อุทาน ออกคำสั่ง
ในชั้นเรียน ให้สัญญาณการเปลี่ยนคู่สนทนา แสดงความคิดเห็นส่วนตัวและการสลับภาษาเพื่อ
วัตถุประสงค์อื่นๆ ส่วนการสลับภาษาจากไทยเป็นอังกฤษก็เพื่อ นำเสนอเนื้อหาในบทเรียนและ
แสดงตัวอย่างการใช้ภาษา ชักชวนให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมประเมินความก้าวหน้า และแสดงผล
ตอบรับ ควบคุมระเบียบในห้องเรียน มอบหมายงานหรือการบ้าน ตรวจสอบความก้าวหน้าและ
ความเข้าใจของนักเรียน ควบคุมเวลาในการทำกิจกรรมการเรียนการสอน บอกเล่าประสบการณ์
หรือข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับบทเรียน และ ขอความช่วยเหลือ และกล่าวขอโทษ กล่าวนอกประเด็นการ
เรียนการสอน และ การสลับภาษาเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ นักเรียนส่วนใหญ่แสดงปฏิกิริยา
ตอบสนองต่อการสอนและการสื่อสารด้วยการสลับภาษาในทางบวก เป็นผลมาจากการใช้
ภาษาอังกฤษที่ง่ายต่อการเข้าใจ และครูยังสลับไปใช้ภาษาไทยเพื่อตรวจสอบความเข้าใจและอธิบาย
ซ้ำให้นักเรียนเข้าใจอย่างกระจ่าง ทั้งนักเรียนและครูสอนภาษาอังกฤษเห็นพ้องต้องกันว่าการใช้
ภาษาไทยเข้ามาช่วยในการเรียนการสอนในห้องเรียนสอนภาษาอังกฤษช่วยให้นักเรียนเข้าใจใน
บทเรียนมากขึ้น

47911002: MAJOR: ENGLISH FOR COMMUNICATION: M.A. (ENGLISH FOR COMMUNICATION)

KEYWORDS: CODE-SWITCHING/ /CODE-SWITCHING FUNCTIONS,
BILINGUAL CLASSROOM

JARUPAN KANCHAN: ENGLISH-THAI CODE-SWITCHING IN BILINGUAL CLASSROOM: A CASE STUDY IN ANUBANMUANGMAICHONBURI SCHOOL
ADVISORY COMMITTEE: UBON DHANESSCHAIYAKUPTA, Ph.D., SUCHADA RATTANAWANITPUN, Ph.D., 159 P. 2009.

This study aims to investigate the functions of code-switching between Thai and English in the teaching of English as a second language, to look at the students' responses towards the teaching through two languages and to explore the opinions of both the teacher and the students about the understanding of the lessons taught through Code Switching. The functions found in English-Thai codes-witching included grammar instruction, classroom administration, interpersonal functions, interjections, personal opinion expression, repetition, message qualification, vocabulary teaching, response elicitation, checking progress, homework assignments, classroom request, moving from one activity to another, unofficial interaction, contextualizing the change in the participation framework and other functions. Thai-English code-switching functions found in the study were homework assignments, teaching and modeling language, calling for help and apologizing, discipline maintenance, evaluating and giving feedback, digressing from the topic, time control, checking students' understanding and learning condition, inviting students' participation and other functions. Most students had positive responses towards the teaching through two languages due to the teacher's use of easy English as well as code-switching into Thai in order to check the students' comprehension and to clarify the lessons. Both the teacher and the students agreed that the Thai language made the teaching and learning of English easier to understand.

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
สารบัญ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ซ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	3
คำถามของการวิจัย.....	3
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	3
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	5
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
ข้อมูลเกี่ยวกับ โรงเรียนอนุบาลเมืองใหม่ชลบุรี.....	10
การสลับภาษา (Code-switching).....	11
บุคคลทวิภาษา (Bilingual).....	14
การสลับภาษาในการเรียนการสอนภาษาที่สอง.....	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสลับภาษาที่เอื้อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนภาษาที่สอง.....	41
งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสลับภาษาในสังคมไทย.....	45
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	49
การเลือกกลุ่มตัวอย่าง.....	49
การกำหนดกรอบเพื่อใช้เป็นเกณฑ์การวิเคราะห์ข้อมูล.....	50
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63
ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	64
การจัดเรียบเรียงและวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
4 ผลการวิจัย.....	69
ส่วนที่ 1 วิเคราะห์วัตถุประสงค์ของการสลับภาษาจากการถอดเทปบันทึก	
การเรียนการสอน.....	70
ส่วนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์นักเรียน.....	115
ส่วนที่ 3 ข้อมูลที่เก็บจากครูสอนภาษาอังกฤษ.....	118
ส่วนที่ 4 ข้อมูลที่ได้จากการจดบันทึกขณะสังเกตการณ์ในห้องเรียน.....	122
5 อภิปรายและสรุปผล.....	125
สรุปผลการวิจัย.....	125
อภิปรายผลการวิจัย.....	126
ข้อเสนอแนะ.....	135
บรรณานุกรม.....	137
ภาคผนวก.....	143
ภาคผนวก ก.....	144
ภาคผนวก ข.....	148
ภาคผนวก ค.....	150
ภาคผนวก ง.....	156
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	159

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 ผลการวิเคราะห์หัตถุประสงค์ของการสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยของครูระหว่าง การสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 จากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน.....	71
2 ผลการวิเคราะห์หัตถุประสงค์ของการสลับจากภาษาไทยเป็นอังกฤษของครูระหว่าง การสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1/3 จากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน.....	88
3 ผลการวิเคราะห์หัตถุประสงค์ของการสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยของครูระหว่าง การสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน.....	96
4 ผลการวิเคราะห์หัตถุประสงค์ของการสลับจากภาษาไทยเป็นอังกฤษของครูระหว่าง การสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 2/2 จากการถอดเทปบันทึกการเรียนการสอน.....	109
5 ระดับความถี่การสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยในการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 1/3 จากการทำบันทึกหลังการสอนของครูผู้สอน.....	120
6 ระดับความถี่การสลับจากภาษาอังกฤษเป็นไทยในการสอนนักเรียนชั้นประถมศึกษา ปีที่ 2/2 จากการทำบันทึกหลังการสอนของครูผู้สอน.....	121